

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

กาแฟเป็นเครื่องดื่มที่คนไทยคุ้นเคยและได้รับความนิยมมาเป็นเวลานาน เนื่องจากกาแฟเป็นเครื่องดื่มที่มีรสชาติและกลิ่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จากการสำรวจของบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (2550) พบว่าอัตราการบริโภคกาแฟของคนไทยน้อยกว่า 0.5 กิโลกรัมต่อคนต่อปี หรือ 130-150 ถ้วยต่อคนต่อปี เมื่อเทียบกับคนในแถบเอเชีย เช่น ชาวญี่ปุ่น ดื่มกาแฟเฉลี่ย 500 ถ้วยต่อคนต่อปี ในขณะที่ชาวอเมริกาดื่มกาแฟเฉลี่ย 700 ถ้วยต่อคนต่อปี และคาดว่ามีคนไทยบริโภคกาแฟเพียงร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมดเท่านั้น ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จึงทำให้ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมาตลาดผลิตภัณฑ์กาแฟมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ลักษณะผลิตภัณฑ์กาแฟในประเทศแบ่งออกเป็น 3 ประเภท (บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด, 2550) คือ

1. ผลิตภัณฑ์กาแฟสำเร็จรูปบรรจุกระป๋องหรือ UHT พร้อมดื่ม
2. ร้านกาแฟพรีเมียมหรือร้านกาแฟสตรีตรายย่อย
3. ผลิตภัณฑ์กาแฟผงสำเร็จรูป ซึ่งเป็นธุรกิจเริ่มแรกของผลิตภัณฑ์กาแฟ ประกอบด้วย กาแฟผงสำเร็จรูป และกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผง

จากการเปลี่ยนแปลงไปของพฤติกรรมผู้บริโภคในปัจจุบันที่ต้องการความสะดวกสบาย ความหลากหลายในรสชาติของผลิตภัณฑ์กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผง และจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่ส่งผลให้มีกลุ่มผู้บริโภคบางส่วนที่เคยดื่มกาแฟจากร้านกาแฟพรีเมียม หรือร้านกาแฟสตรีตรายย่อย หันมาดื่มกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงแทน จึงทำให้ผลิตภัณฑ์กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงมีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2552 ตลาดผลิตภัณฑ์กาแฟได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยจึงส่งผลให้มูลค่าตลาดผลิตภัณฑ์กาแฟมีการหดตัวลงร้อยละ 12.0 เมื่อเปรียบเทียบกับในปีที่ผ่านมา แต่ยังคงมีมูลค่าตลาดสูงถึง 22,000 ล้านบาท โดยมูลค่าตลาดดังกล่าวประกอบด้วย (บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด, 2552)

- กาแฟกระป๋องหรือ UHT พร้อมดื่ม มีมูลค่า 7,000 ล้านบาท มีส่วนแบ่งทางการตลาดประมาณร้อยละ 32.0

- กาแฟผงสำเร็จรูป มีมูลค่า 15,000 ล้านบาท โดยแบ่งเป็น กาแฟผงสำเร็จรูปบรรจุขวด หรือซอง 5,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 30 ของมูลค่าตลาดกาแฟผงสำเร็จรูป และกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผง 10,000 ล้านบาท มีส่วนแบ่งทางการตลาดประมาณร้อยละ 68.0 มีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 17.6 เมื่อเทียบกับมูลค่าตลาดกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงของปีที่ผ่านมา หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 45.0 เมื่อเทียบกับมูลค่าตลาดผลิตภัณฑ์กาแฟรวมปี 2552 ในขณะที่ตลาดผลิตภัณฑ์กาแฟโดยรวมมีการหดตัวลง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ตลาดผลิตภัณฑ์กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผง มีภาวะการแข่งขันกันอย่างรุนแรง โดยในปัจจุบันผู้นำตลาด คือ เนสกาแฟ ที่มีส่วนแบ่งตลาด 55% ตามมาด้วย ซูเปอร์มิกซ์ มีส่วนแบ่งตลาด 17% และ มอคโคน่าและเบอร์ดี ซึ่งมีส่วนแบ่งทางการตลาดเท่ากัน คือ 13% และแบรนด์อื่นๆ ประมาณ 2% ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการรักษาและขยายส่วนแบ่งทางการตลาดผู้ประกอบการทั้งรายเดิมและรายใหม่ ต้องมีการนำกลยุทธ์ทางการตลาดในรูปแบบต่างๆมาใช้ เช่น กลยุทธ์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีความแปลกและแตกต่าง (นสพ. สยามธุรกิจ ฉบับที่ 844, 2550) กลยุทธ์ทางด้านราคา โปรโมชัน ตลอดจนการจัดกิจกรรมทางการตลาดแบบผสมผสานเพื่อให้เข้าถึงผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย เพื่อช่วยกระตุ้นการซื้อของผู้บริโภค ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ประกอบการผลิตกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผง ทั้งรายใหญ่และรายย่อยสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดทั้งในด้านผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ให้มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้ประกอบการ และผู้ที่สนใจ ใช้ในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาดให้มีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์
กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผง ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และ
ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด

กาแฟปรุงสำเร็จชนิดผง หมายถึง เครื่องดื่มกาแฟสำเร็จรูปชนิดผงที่มีส่วนผสม
ของ กาแฟสำเร็จรูป ครีมเทียม และน้ำตาล

ผู้บริโภค หมายถึง ผู้ที่เคยซื้อกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผงที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และอาศัย
อยู่ในกรุงเทพมหานคร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved